

Пекна Г. Б.,
кандидат економічних наук,
Університет «КРОК»,

Жовтоватюк А. Д.,
студент,
Коледж економіки, права та інформаційних технологій

БОГДАН ВИНАР – ДОСЛІДНИК УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Тези присвячено внеску українського дослідника Богдана Винара в розвиток української економічної думки. Акцентовано увагу на дослідженні ним явищі економічної експлуатації України, а також на його діяльності на еміграції.

Pekna H. B.,
PhD (Economics), Associate Professor,
KROK University,

Zhovtovatiuk A. D.,
Student,
College of Economics, Law and Information Technologies

BOHDAN VYNAR – A RESEARCHER OF A UKRAINIAN ECONOMIC THOUGHT

The proceedings give prominence to the Ukrainian researcher Bohdan Vynar, who worked productively in emigration. Attention is drawn to the analysis of the phenomenon of economic exploitation of Ukraine in the empires of foreign countries, as well as to his contribution to the study of the Ukrainian economic thought in emigration.

Богдан Винар – економіст, бібліограф, видавець – народився 1926 р. у Львові. У 1944 р. разом із родиною емігрував до Чехословаччини, згодом – до Німеччини та США. Закінчив бібліознавчі студії у Денверському університеті. У 1964 – 1970 рр. працював професором бібліотекознавства у Денверському та Нью-Йоркському університетах.

Українці завдячують Б. Винару ґрунтовними дослідженнями з розвитку української економіки та історії української економічної думки.

Б. Винар заснував видавництво «Libraries Unlimited, Inc.» у Денвері та у 1972 р. створив при видавництві окремий український відділ – «Ukrainian Academic Press». Саме у цьому відділі видано такі українознавчі праці, як «Ukrainian Classics in English Translation», «History of

Ukrainian Literature» Дмитра Чижевського, «Ukrainian Nationalism» Джона Армстронга, «Ukraine: A Bibliographic Guide to English-Language Publications» Богдана Винара.

За бібліографічну і видавничу діяльність Б. Винар отримав нагороду «Mudge Citation» (1977).

Професор Винар став автором відомої в українських колах праці «Економічний колоніалізм в Україні» (Париж, 1958), яка була перевидана у 2005 р. разом з іншими працями однією книгою [4].

У працях Богдана Винара розглядаються різні аспекти економічної експлуатації України. Попри те, що його праці були написані у другій половині ХХ ст., вони і сьогодні не втратили свого наукового значення. Адже ще й досі даються взнаки наслідки економічного колоніалізму України, які стримують розвиток української економіки вже в ХХІ ст. У згаданому перевиданні книги 2005 р. повністю збережено авторський правопис. Тому його роботи цікаві ще й тому, що ілюструють сучасним українцям, якою була їхня мова до прийняття радянського правопису.

Вчений Б. Винар зробив значний внесок у дослідження наукового доробку українських економістів діаспори, які через політичні обставини змушені були емігрувати, а їхні праці в Україні були заборонені. В роботах Б. Винара згадано всі джерела робіт українських економістів та визначено основні напрямки досліджень [3].

Богдан Винар вважав вивчення еволюції української економічної думки, складним питанням. Це, на його думку, зумовлено вже самою природою цієї наукової галузі, а також політичними чинниками. Під терміном «історія економічної думки» він розумів історичний перегляд важливіших теоретичних узагальнень та економічних ідей, задокументованих в економічній літературі певного періоду. Б. Винар обґрунтовано розрізняє історію економічної думки як систематичний виклад інформації про історичне минуле економічної науки, а також – як процес економічного мислення окремого народу в межах певного історичного етапу його розвитку [1].

Значне місце в економічних працях Б. Винара посідає критика радянської економічної політики в Україні. Дослідник приділяв багато уваги економічному визиску (експлуатації) України в межах СРСР. Це дратувало деяких радянських дослідників його творчості, які закидали Винареві відсутність аналізу окремих галузей народного господарства радянської України, неухвагу до історичної перспективи тощо [2].

Богдан Винар досліджував сучасні для середини ХХ ст. економічні відносини між Росією та Україною. Однак, його цікавив і розвиток економічної думки стародавніх часів періоду Київської Русі, що є мало дослідженою науковою проблемою.

Окрім того, що Б. Винар був автором відомих в діаспорі наукових економічних досліджень та відомим організатором видавничої справи, він долучився й до викладацької професії. Працював деканом Школи бібліотечно-інформаційних наук при Державному університеті Нью-Йорка та став визнаним авторитетом у бібліотечній справі США.

Творча спадщина Б. Винара, на наш погляд, досліджена недостатньо. Вона має бути переосмислена з проукраїнських позицій та з огляду на справді великий внесок в українську історичну науку та в українську культуру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Винар Б.* До питання історичного дослідження розвитку української економічної думки [Електронний ресурс] / Б. Винар. – Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Vynar_Bohdan/Do_pytannia_istorychnoho_doslidzhennia_rozvytku_ukrainskoi_ekonomichnoi_dumky/.

2. *Винар Б.* Матеріали до історії економічних дослідів на емірації (1919 – 1964) [Електронний ресурс] / Б. Винар. – Режим доступу: <http://diasporiana.org.ua/istoriya/4140-vinar-b-materiyali-do-istoriyi-ekonomichnih-doslidiv-na-emigratsiyi-1919-1964/>.

3. *Власенко В.* Рецензія на: Винар Богдан. Економічний колоніалізм в Україні та інші праці [Електронний ресурс] / Валерій Власенко. – Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Vlasenko_Valerii/Retsenziia_na_Vynar_Bohdan_Ekonomichnyi_koloniializm_v_Ukraini_ta_inshi_pratsi/.

4. Винар Богдан Іванович [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=33997.